

A K O R M Á N Y

r e n d e l e t e

az állatkísérletekről szóló 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet módosításáról

[1] Az állatkísérletekről szóló kormányrendelet módosítása a tudományos célokra felhasznált állatok védelméről szóló uniós szabályozás hazai jogba történő átültetését, továbbá a kormányrendelet hazai gyakorlati alkalmazása során szerzett tapasztalatok alapján egyes rendelkezések pontosítását szolgálja.

[2] A tudományos célokra felhasznált állatok védelméről szóló uniós szabályozás célja, hogy magas szintű védelmet biztosítson azon állatok számára, amelyek kísérletbe való bevonása az eljárások során szükséges az emberi és az állati egészség, vagy a környezet védelme érdekében, továbbá az állatok eljárásokban való részvételét azokra a területekre kívánja korlátozni, amelyek végső soron az emberek vagy az állatok egészségét szolgálják.

[3] Az uniós szabályozás 2010-ben történt elfogadásakor még nem állt rendelkezésre elegendő tudományos bizonyíték egyes fajok megfelelő elhelyezési és gondozási követelményeiről, ezért a hazai szabályozás sem tartalmazott a fejlábúakra, a zebhradánióra és a verébalakú madarakra vonatkozó fajspecifikus követelményeket. 2010 óta ugyanakkor új tudományos ismeretekkel rendelkezünk az említett fajokra vonatkozó állatjóléti követelményekről, ezért szükséges a kormányrendelet ennek megfelelő kiegészítése.

[4] Állatvédelmi szempontból kedvező és kívánatos a fogságban tartott fejlábúakra, zebhradánióra és verébalakú madarakra vonatkozó speciális, egyedi szabályok megállapítása, amelyeknek átültetése előrelépést jelent az állatkísérletekbe bevont állatok elhelyezésére, gondozására, így módon az állatok jóllétére nézve.

[5] A Kormány az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 49. § (3) bekezdés *d)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

Az állatkísérletekről szóló 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet] 21. §-a a következő (10a) bekezdéssel egészül ki:

„(10a) A víziállatok esetében a zajt vagy rezgést kiváltó berendezések, így különösen az áramfejlesztők vagy szűrőrendszerek nem befolyásolhatják hátrányosan az állatok jóllétét.”

2. §

A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 22. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) A létesítményekre vonatkozóan készenléti tervekkel kell készíteni, amelyek egyes alapvető állattartási feltételek hiánya esetén hatékonyan garantálják az állatok egészségének védelmét és jóllétét.”

3. §

(1) A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 41. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az (1) bekezdés szerinti azon esetben, ha több hatóság illetékes az eljárásra, az eljáró hatóság a saját illetékességi területén történő állatfelhasználás engedélyezése ügyében hoz döntést.”

(2) A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 41. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A kérelmet – a 2. mellékletben foglalt adattartalommal – a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: Nébih) által üzemeltetett és a Nébih honlapjáról elérhető elektronikus kérelemfeldolgozási rendszeren keresztül kell benyújtani.”

4. §

A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 46. §-a a következő (5a) bekezdéssel egészül ki:

„(5a) Ha a visszamenőleges értékelés a (2) bekezdés *a)-d)* pontjai szerinti adatok hiányossága miatt nem végezhető el, az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatóság a (2) bekezdés *a)-d)* pontja szerinti adatok kiegészítésére és ismételt benyújtásra kötelezi a felhasználót.”

5. §

(1) A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 47. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Nem kell elvégezni a (2) bekezdés szerinti újabb projektértékelést abban az esetben, ha a módosítás kizárólag a kérelmezőre vagy a felhasználó intézményre vonatkozó, a 2. *melléklet* I. pont 1–3. alpontja szerinti adatokat érinti. A módosításról a hatóság értesíti az ÁTET-et.”

(2) A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 47. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az engedély meghosszabbítását kell kérelmezni, ha az abban meghatározott feltételekben nem következik be változás, de az engedély hatályának meghosszabbítása szükséges. A kérelmet legkésőbb az engedély hatályának lejártá előtt 60 nappal kell benyújtani. A kérelemben meg kell jelölni a meghosszabbítani kívánt engedély számát és a hosszabbítás szükségességének indokát. A meghosszabbításról a hatóság értesíti az ÁTET-et.”

6. §

A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 57. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ez a rendelet

- a) a tudományos célokra felhasznált állatok védelméről szóló, 2010. szeptember 22-i 2010/63/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek, és
- b) a 2010/63/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a létesítményekre, illetve az állatok gondozására és elhelyezésére vonatkozó követelmények, valamint az állatok leölésének módszerei tekintetében történő módosításáról szóló, 2024. március 13-i (EU) 2024/1262 felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelvnek való megfelelést szolgálja.”

7. §

- (1) A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet *1. melléklete* az *1. melléklet* szerint módosul.
- (2) A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet *2. melléklete* a *2. melléklet* szerint módosul.
- (3) A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet *3. melléklete* a *3. melléklet* szerint módosul.

8. §

A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet

- a) 14. § (4) bekezdésében a „megállapítása.” szövegrész helyébe a „megállapítása. A halál megállapítására szolgáló módszereknek meg kell felelniük a leölt egyed faja sajátosságainak.”,
- b) 16. § (2) bekezdésében az „(1) bekezdésében” szövegrész helyébe az „(1) bekezdés a) pontjában”,
- c) 41. § (1) bekezdésében az „az élelmiszerlánc-biztonsági” szövegrész helyébe az „a 2. melléklet I. pont 2. alpontja szerint illetékes, vagy a 2. melléklet II. pont 8. alpontja szerinti esetben a tényleges állatfelhasználás helye szerint illetékes élelmiszerlánc-biztonsági”,
- d) 43. § (3) bekezdésében a „MÁB elnökének” szövegrész helyébe a „MÁB elnök és az ÁTET részére”,
- e) 44. § (3) bekezdésében a „legfeljebb 5 évre” szövegrész helyébe a „legalább 1, de legfeljebb 5 évre”,
- f) 50. § (2) és (4) bekezdésében a „NÉBIH” szövegrész helyébe a „Nébih”,
- g) 50. § (3) bekezdés c) pontjában és 51. § (3) bekezdésében a „NÉBIH-nek” szövegrész helyébe a „Nébih-nek”,
- h) 51. § (1) és (3) bekezdésében a „NÉBIH” szövegrészek helyébe a „Nébih”,
- i) 2. melléklet II. pont 5. alpontjában a „kérelmezőnek” szövegrész helyébe a „kérelmezőnek kísérletenként”,
- j) 2. melléklet II. pont 5. b) alpontjában a „kísérlet időtartamát” szövegrész helyébe a „kísérlet egy állatra vetített időtartamát”,
- k) 2. melléklet II. pont 10. b) alpontjában az „5. § a), illetve b) pontjában” szövegrész helyébe az „5. § a) és b) pontjában”,

szöveg lép.

9. §

Ez a rendelet 2026. december 4. napján lép hatályba.

10. §

Ez a rendelet a 2010/63/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a létesítményekre, illetve az állatok gondozására és elhelyezésére vonatkozó követelmények, valamint az állatok leölésének módszerei tekintetében történő módosításáról szóló, 2024. március 13-i (EU) 2024/1262 felhatalmazáson alapuló bizottsági irányelvnek való megfelelést szolgálja.

(Orbán Viktor)
miniszterelnök

1. A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet *1. melléklet* 6. pontja helyébe a következő pont lép:

„6. Az állatokra és azok tartási helyére vonatkozó adatok

6.1. Az intézmény azon telephelyeinek, részlegeinek következő adatai, ahol kísérleti állatot tartanak:

6.1.1. a telephely megnevezése és címe,

6.1.2. a telephelyen az állatok jólétéért és gondozásának felügyeletéért felelős személy neve, beosztása, postai és elektronikus levelezési címe,

6.1.3. a telephelyen kijelölt állatorvos vagy szakértő neve, postai és elektronikus levelezési címe, valamint

6.1.4 az állatok fajtája és higiéniai minősítése, amelyekre a telephely engedélyt kér.

6.2. A 6.1. ponttól eltérően abban az esetben, ha a felhasználó olyan intézmény, amelynek nincs saját állattartó telephelye, hanem kizárólag terepi vagy olyan mezőgazdasági célú kísérleteket végez, ahol az állatokat mezőgazdasági haszonállattartó telepen tartják, a következő adatok:

6.2.1. a projektengedély iránti kérelemben nevesített kísérleti helyszín típusa, amely lehet természetvédelmi terület, nagyüzemi haszonállattartó telep vagy egyéb,

6.2.2. a felhasználó intézményben az állatok jólétéért és gondozásának felügyeletéért felelős személy neve, beosztása, postai és elektronikus levelezési címe,

6.3.3. a felhasználó intézményben kijelölt állatorvos vagy szakértő neve, postai és elektronikus levelezési címe, valamint

6.3.4. a vizsgálatba bevonni tervezett állatfajok megnevezése”.

1. A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 2. *melléklet* II. pontja a következő 1a. alponttal egészül ki:

„1a. A projekt tervezett időtartama (legalább 1, legfeljebb 5 év).”

2. A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 2. *melléklet* II. pont. 4. alpontja a következő f) ponttal egészül ki:

(A projekt ismertetése, tudományos indokolása, amelynek keretében a kérelmezőnek)

„f) ha a projektben genetikailag módosított állatokat terveznek használni, meg kell adni a vonal nevét, a genetikai módosítás típusát és annak következményeit, a vonal genotípusát, genetikai hátterét és eredetét, valamint ismertetni kell a vonal fenotípusát.”

3. A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 2. *melléklet* II. pont 5. alpont c) pontja helyébe a következő pont lép:

(A projektben alkalmazott összes kísérlet számozott felsorolása és ismertetése, melynek keretében a kérelmezőnek)

„c) meg kell adnia a kísérletben felhasznált állatok fajtát, amelyen belül a kísérletben használt genetikailag módosított állatokat külön nevesítenie kell, valamint az állatok fejlődési állapotát; adott esetben jelezni és indokolnia kell az állatok ismételt felhasználásának előfordulását,”

4. A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 2. *melléklet* II. pont 5. alpontja a következő i) ponttal egészül ki:

(A projektben alkalmazott összes kísérlet számozott felsorolása és ismertetése, melynek keretében a kérelmezőnek)

„i) meg kell adni a kiindulási vonalakat, a keresztezés menetét, a genotipizálás módszerét, valamint a fenotípus káros mivoltát, amennyiben a kísérlet genetikailag módosított vonalak keresztezéssel történő előállítása vagy káros fenotípusú vonalak fenntartó vagy kiterjesztő tenyésztése a projekt céljára.”

5. A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 2. *melléklet* II. pont. 11. alpontja helyébe a következő alpont lép:

„11. A projekt nem szakmai jellegű összefoglalója az Európai Bizottság által rendszeresített és a Nébih honlapján közzétett, uniós szinten harmonizált Excel dokumentumban mellékelve.”

6. A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 2. *melléklet* V. pontja a következő 2a. alponttal egészül ki:

„2a. A meghosszabbítás szükségességének indoklása.”

1. A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 3. melléklet 8. Madarak pontja a 8.1. alpontot megelőzően a következő bekezdéssel egészül ki:

„Vadon befogott madarak elhelyezése esetén a 8.1.–8.10. pontokban előírt tartásihely-előírások alkalmazandók minden olyan esetben, amikor a madarak 24 óránál hosszabb időre kerülnek elhelyezésre. Ha a madártartás időszaka ennél rövidebb, intézkedéseket kell hozni az állatjóllétet érintő kockázatok minimálisra csökkentése érdekében.”

2. A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 3. melléklet 8. Madarak pontja a következő 8.8. – 8.10. ponttal egészül ki:

„8.8. Seregély

8.8.1. A seregély tartási helyére vonatkozó előírások:

	A	B	C	D	E
1.	A csoport nagysága	Tartási hely minimális nagysága (m²)	Minimális magasság (cm)	Az etetővályú minimális hossza madaranként (cm)	Az ülőrúd minimális hossza madaranként (cm)
2.	max. 6	2,0	200	5	30
3.	7–12 egyed	4,0	200	5	30
4.	13–20 egyed	6,0	200	5	30
5.	21 és 50 egyed között minden további madárra	0,25		5	30
6.	50 egyed felett minden további madárra	0,15		5	30

8.9. Házi veréb

8.9.1. A házi veréb tartási helyére vonatkozó előírások:

	A	B	C	D
1.	A csoport nagysága átlátszatlan térelválasztók nélkül	A csoport nagysága átlátszatlan térelválasztók esetén	Tartási hely minimális nagysága (m²)	Minimális magasság (cm)
2.	max. 10	max. 15	2,4	180
3.	11–20 egyed	16–35 egyed	4,8	180

4.	21–30 egyed	36–60 egyed	7,3	180
5.	30 egyed felett minden további madárra	60 egyed felett minden további madárra	0,11	

8.10. Széncinege és kék cinege

8.10.1. A széncinege és kék cinege tartási helyére vonatkozó előírások:

	A	B	C	D	E
1.	A csoport nagysága	Tartási hely minimális nagysága (m ²) madaranként	Minimális magasság (cm)	Az etetők minimális száma	Az ülőrúd minimális hossza madaranként (cm)
2.	1	3	180	1	100
3.	2–10* (azonos ivarú egyedek)	1	180	2	40
4.	1 nőstény + 1 hím egyed	2	180	2	100

*10 egyednél nagyobb csoportnagyság kizárólag az agresszió észleléséhez és csökkentéséhez szükséges gyakoriságú nyomonkövetési menetrend megléte esetén engedélyezhető”

3. A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 3. melléklet 11.1. pontja a következő 11.1.1. alponttal egészül ki:

„11.1.1. Megfelelő intézkedések révén minimalizálni kell a víz minőségét befolyásoló különböző paraméterek hirtelen változásának eshetőségét. Biztosítani és ellenőrizni kell a megfelelő vízáramlást és vízszintet.”

4. A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 3. melléklet 11.2. és 11.3. pontja helyébe a következő pontok lépnek:

„11.2. Oxigén, nitrogénvegyületek, szén-dioxid, pH, sótartalom

11.2.1. Az oxigénkoncentrációnak a faj és a halak tartási környezete szempontjából megfelelőnek kell lennie. Szükség esetén gondoskodni kell a tartályban lévő víz kiegészítő levegőztetéséről, az állattartási rendszertől függően.

11.2.2. A szén-dioxid és a nitrogénvegyületek, nevezetesen az ammónia, a nitritek és a nitrátok koncentrációját a káros szint alatt kell tartani.

11.2.3. A vízminőséget meghatározott ütemterv szerint ellenőrizni kell, kellő gyakorisággal ahhoz, hogy észlelni lehessen az említett kritikus paraméterekben bekövetkező változásokat, és intézkedéseket lehessen hozni a változások mérséklésére.

11.2.4. A pH-értéket a faj igényeihez kell igazítani, és ellenőrizni kell, hogy a lehetőségekhez képest a leginkább egyenletes szinten maradjon.

11.2.5. A sótartalmat a halfaj szükségleteihez és a halak életkorához kell igazítani. A sótartalmat csak fokozatosan szabad megváltoztatni.

11.3. Hőmérséklet és világítás

11.3.1. A hőmérsékletet az adott halfaj és annak fejlődési szakasza szempontjából optimális tartományban, a lehetőségekhez képest a leginkább egyenletes szinten kell tartani. A hőmérsékletet csak fokozatosan szabad megváltoztatni.

11.3.2. A halak számára megfelelő fényperiódust kell biztosítani.”

5. A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 3. melléklet 11.5. pontja helyébe a következő pont lép:

„11.5. Etetés és kezelés

11.5.1. A halak etetését az adott hal számára megfelelő táplálékkal, gyakorisággal és mennyiségben kell végezni. Különös figyelmet kell fordítani az ivadékhalak etetésére, különösen, ha élő táplálékról mesterséges eledelre állnak át.

11.5.2. Ha eljárási, így különösen szállítástól eltérő okból takarmányelvonásra van szükség, azt a lehető legrövidebb időtartamra kell korlátozni, figyelembe véve a halak méretét és a víz hőmérsékletét.

11.5.3. Amennyiben lehetséges, a halakkal végzett műveleteket a vízből való kiemelésük nélkül kell elvégezni. A halakkal végzett műveleteket a minimálisra kell csökkenteni a vízben belül és kívül is, és a halakkal közvetlenül érintkező berendezéseket meg kell nedvesíteni. A halakkal nem végezhető műveletek a tűréshatárukat meghaladó víz hőmérséklet mellett.”

6. A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 3. melléklet 11. pontja a következő 11.6. alponttal egészül ki:

„11.6. Zebradánió

11.6.1. Zebradánió tartási rendszerek előírt vízminőségi paramétereit:

	A	B
1.	Vízminőségi paraméterek	Minimális-maximális előírt értékek
2.	Hőmérséklet	24–29 °C
3.	Vezetőképesség	150–1700 µS/cm ²
4.	Teljes vízkeménység	40-250 mg/L CaCO ₃
5.	pH	6,5–8
6.	Nitrogénvegyületek	NH ₃ /NH ₄ ⁺ < 0,1 * mg/L, NO ₂ ⁻ < 0,3 mg/L, NO ₃ ⁻ < 25 mg/L
7.	Oldott oxigén	> 5 mg/L

11.6.2. Világítás

11.6.2.1. A fényperiódus alatt a fényszinteknek állandónak kell lenniük, kivéve a rövid hajnali/alkonyati átmeneti időszakokat, amennyiben vannak ilyenek.

11.6.2.2. A sötét periódusnak teljesen sötétnek kell lennie.

11.6.3. Állománysűrűség és komplex környezet

11.6.3.1. A kifejlett zebradánió esetében 1 liternél kisebb víztérfogat nem használható.

11.6.3.2. Az állománysűrűség nem haladhatja meg a literenként 10 kifejlett halat.

11.6.3.3. A tartály méretének és alakjának lehetővé kell tennie a halak számára természetes viselkedésüket és úszótevékenységüket.

11.6.3.4. El kell kerülni a hosszabb ideig tartó elkülönítést.”

7. A 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet 3. *melléklete* a következő 12. ponttal egészül ki:

„12. Fejlábúak

12.1. Vízellátás és vízminőség

12.1.1. Állandóan gondoskodni kell a megfelelő mennyiségű és minőségű vízellátásról.

12.1.2. A tartály kialakításának és a vízáramlási sebességnek meg kell felelnie az állat igényeinek, beleértve az állat méretéhez, életszakaszához és viselkedési szükségleteihez mért kellő oxigénellátást is.

12.1.3. A víz hőmérsékletének, sótartalmának, pH-értékének és nitrogénvegyület-szintjének meg kell felelnie a fajok és életformáik szükségleteinek. Szükség esetén fedél használatával meg kell akadályozni az állatok kiszökését és az idegen elemek nem szándékolt bejutását.

12.1.4. A fejlábúaknak elegendő időt kell biztosítani az akklimatizálódásra és a vízminőség változásaihoz való alkalmazkodásra.

12.2. Világítás

12.2.1. A fényerősségnek és a fényperiódusnak meg kell felelnie a faj igényeinek.

12.3. Étrend

12.3.1. A fejlábúakat az adott fajnak, fejlődési szakasznak és viselkedési szükségleteknek megfelelő étrend szerint kell táplálni.

12.4. Ingergazdagság és kezelés

12.4.1. A fejlábúaknak megfelelő és kellő mennyiségű fizikai, kognitív és érzékszervi ingert kell biztosítani, amelyek lehetővé teszik fajspecifikus viselkedésük széles körű gyakorlását.

12.4.2. A tartási körülményeknek figyelembe kell venniük a fajspecifikus szociális igényeket, azaz a faj csoportos vagy egyéni életmódját. Amennyiben az adott faj igényli, menedékhelyeket vagy odúkat kell biztosítani.

12.4.3. Amennyiben lehetséges, a fejlábúakkal végzett műveleteket a vízből való kiemelésük nélkül kell elvégezni. A fejlábúak mozgását a minimálisra kell csökkenteni a vízben belül és kívül is, és az állatokkal közvetlenül érintkező berendezéseket meg kell nedvesíteni.

12.5. Fejlábúak tartására vonatkozó vízminőségi paraméterek:

	A	B	C	D	E	F
1.	Család	Csoport	Testhossz (*) (cm)	Vízfelszín minimális nagysága (cm²)	A vízfelszín minimális nagysága minden további állat esetén csoportos	A víz minimális mélysége (cm)

					tartásnál (cm²)	
2.	Sepiidae	Tintahalak	max. 2 > 2–6-ig > 6–12-ig > 12	100 600 1 200 2 500	40 200 400 1 000	7 15 20 25
3.	Sepiolidae	Törpe tintahalak (**)	max. 1 > 1–3-ig > 3	50 120 150	5 50 100	5 8 12
4.	Loliginidae	Kalmárok (***), (****)	max. 15 > 15–25-ig > 25	2 000 4 500 6 000	400 900 1 200	60 90 90
5.	Octopodidae	Polipok (****)	max. 10 > 10–20-ig > 20	2 000 2 600 4 000	600 700 1 200	40 50 50

(*) A dorzális köpeny hossza.

(**) Legfeljebb 40 egyedből álló csoport.

(***) A henger alakú tartályok használata előnyben részesítendő. Nem hengeres formájú tartályok használata esetén a minimális értékeket 5 %-kal növelni kell.

(****) Ivadék-, illetve peteállapotban a tintahal- és polipfélét hengeres tartályokban kell elhelyezni, literenként legfeljebb 20 ivadékkal, és a vizuális kapcsolat korlátozására szolgáló módszereket kell alkalmazni.”